

PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIU NEAPMOKESTINAMOS ŠVIETIMO IR MOKYMO PASLAUGOS

Turinys

1. Kokios švietimo ir mokymo paslaugos PVM neapmokestinamos?	1
2. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos ikimokyklinio ugdymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	2
3. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos priešmokyklinio ugdymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	2
4. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal pradinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	2
5. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal pagrindinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	3
6. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal vidurinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	3
7. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos aukštojo mokslo studijų ir kvalifikacijų teikimo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	4
8. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos neformaliojo vaikų švietimo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	4
9. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?	5
10. Kokie juridiniai asmenys turi teisę teikti profesinio mokymo paslaugas?	5
11. Kaip nustatyti, kad teikiamos paslaugos PVM tikslais priskirtinos profesinio mokymo paslaugoms?	5
12. Ar visos vairavimo mokymo paslaugos gali būti priskiriamos profesinio mokymo paslaugoms?	6
13. Ar užsienio kalbų mokymo kursai, kuriuos baigus neišduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas, PVM įstatymo prasme laikytini profesinio mokymo paslaugomis?	7
14. Ar UAB teikiamos kompiuterinio raštingumo paslaugos PVM įstatymo prasme gali būti laikomos profesinio mokymo paslaugomis?	7
15. Ar įmonės rengiami kursai ir seminarai mokesčių ir buhalterinės apskaitos klausimais PVM įstatymo prasme priskirtini profesinio mokymo paslaugoms?	7
16. Ar švietimo įstaigos teikiama mokymo žaisti šachmatais paslauga suaugusiems asmenims PVM įstatymo prasme laikytina profesinio mokymo paslauga?	7
17. Kokiais atvejais PVM neapmokestinamos kitos švietimo ir mokymo paslaugų teikėjų teikiamos paslaugos ir tiekiamos prekės?	7
18. Kokiais atvejais PVM neapmokestinamos laisvojo mokytojo veikla?	8

Pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau - PVM įstatymas) 22 straipsnio nuostatas, švietimo ir mokymo paslaugos, taip pat su šių paslaugų teikimu susijusios kitos paslaugos ir prekių tiekimas, pridėtinės vertės mokesčiu (toliau - PVM) neapmokestinami.

Kokios paslaugos priskiriamos PVM neapmokestinamoms švietimo ir mokymo-paslaugoms? Kokiais atvejais šios ir kitos su šių paslaugų teikimu susijusios paslaugos bei prekių tiekimas neapmokestinami PVM? Atsakymus į šiuos ir daugelį panašių klausimų Jūs rasite šioje brošiūroje.

1. Kokios švietimo ir mokymo paslaugos PVM neapmokestinamos?

- 1.1. Ikimokyklinio ugdymo;
- 1.2. Priešmokyklinio ugdymo;
- 1.3. Mokymo pagal pradinio ugdymo programas;
- 1.4. Mokymo pagal pagrindinio ugdymo programas;
- 1.5. Mokymo pagal vidurinio ugdymo programas;
- 1.6. Aukštojo mokslo studijų ir kvalifikacijų teikimo;
- 1.7. Neformaliojo vaikų švietimo;
- 1.8. Pirminio ir tęstinio profesinio mokymo.

Svarbu įsidėmėti! Šios švietimo ir mokymo paslaugos PVM neapmokestinamos tik tokiu atveju, jeigu jas teikia juridiniai asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka įgiję teisę šias paslaugas teikti.

2. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos ikimokyklinio ugdymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Ikimokyklinio ugdymo paslaugos - tai paslaugos, kurių paskirtis padėti vaikui (nuo 1 iki 5 (6) metų) tenkinti prigimtinius, kultūrinius, etninius, socialinius, pažintinius poreikius.

Ikimokyklinio ugdymo paslaugos turi būti teikiamos vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo programa, kurios kriterijus nustato Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras (toliau - švietimo ministras) šių paslaugų teikėjams nereikia turėti priešmokyklinio ugdymo paslaugų teikimo licencijų. Paslaugas gali teikti:

- lopšeliai
- lopšeliai-darželiai
- darželiai
- mokyklos-darželiai
- kitos mokyklos
- bet kokia įstaiga, įmonė, organizacija (nesvarbu, ar švietimas yra jos pagrindinė ar ne pagrindinė veikla).

Pavyzdys

Privatus darželis teikia ikimokyklinio ugdymo paslaugas. Ikimokyklinio ugdymo paslaugos teikiamos pagal ikimokyklinio ugdymo programą, parengtą vadovaujantis švietimo ministro nustatytais kriterijais. Šiuo atveju lopšelio teikiamos ikimokyklinio ugdymo paslaugos PVM neapmokestinamos.

3. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos priešmokyklinio ugdymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Priešmokyklinio ugdymo paslaugos - tai paslaugos, kurių paskirtis padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą.

Priešmokyklinio ugdymo paslaugos turi būti teikiamos vadovaujantis švietimo ministro patvirtinta priešmokyklinio ugdymo programa (priešmokyklinio ugdymo paslaugos vaikui pradedamos teikti, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai, tėvų prašymu jos gali būti teikiamos ir anksčiau, jeigu vaikas yra pakankamai tokiam ugdymui subrendęs, bet ne anksčiau, negu jam sueis 5 metai). Šių paslaugų teikėjams nereikia turėti priešmokyklinio ugdymo paslaugų teikimo licencijų. Paslaugas gali teikti:

- darželiai
- pradinės mokyklos
- kitos mokyklos
- bet kokia įstaiga, įmonė, organizacija, nesvarbu, ar švietimas yra jos pagrindinė, ar ne pagrindinė veikla.

Pavyzdys

UAB „X“, kurios pagrindinė veikla - leidyba, spausdinimas, savo įstatuose yra numąčiusi teikti priešmokyklinio ugdymo paslaugas. Šias paslaugas bendrovė teikia pagal švietimo ministro patvirtintą priešmokyklinio ugdymo programą. Šiuo atveju UAB „X“ teikiamos priešmokyklinio ugdymo paslaugos PVM neapmokestinamos.

4. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal pradinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Pradinio ugdymo paslaugų paskirtis - suteikti asmeniui dorinės ir socialinės brandos pradmenis, kultūrinius, etninius pagrindus, elementarų raštingumą, padėti jam pasirengti mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą. Pradinio ugdymo paslaugos turi būti teikiamos vadovaujantis švietimo ministro patvirtinta pradinio ugdymo programa, bendrojo ugdymo planais ir standartais.

Pradinio ugdymo paslaugas gali teikti:

- mokyklos - darželiai
- pradinės mokyklos
- kitos mokyklos.

Pavyzdys

Nevalstybinė mokykla teikia mokamas pradinio ugdymo paslaugas. Šias paslaugas mokykla teikia pagal švietimo ministro patvirtintą pradinio ugdymo programą.

Mokyklos teikiamos mokymo pagal pradinio ugdymo programas paslaugos PVM neapmokestinamos.

5. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal pagrindinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Pagrindinio ugdymo paslaugų paskirtis - suteikti asmeniui dorinės, sociokultūrinės ir pilietinės brandos pagrindus, bendrąjį raštingumą, technologinio raštingumo pradmenis, ugdyti tautinį sąmoningumą, išugdyti siekimą ir gebėjimą apsispręsti, pasirinkti ir mokytis toliau (pagrindinis ugdymas teikiamas mokiniui, įgijusiam pradinį išsilavinimą).

Pagrindinio mokymo paslaugas gali teikti:

- gimnazijos
- vidurinės mokyklos
- pagrindinės mokyklos
- jaunimo mokyklos
- profesinės mokyklos
- kitos mokyklos.

Pagrindinio mokymo paslaugų teikėjų veiklos principus nustato Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (toliau - Švietimo įstatymas), tokių paslaugų teikėjai privalo vadovautis švietimo ministro patvirtinta pagrindinio ugdymo programa, bendrojo ugdymo planais, standartais ir pan.

Pavyzdys

Nevalstybinė jaunimo mokykla teikia pagrindinio ugdymo paslaugas. Šias paslaugas mokykla teikia pagal švietimo ministro patvirtintą pagrindinio ugdymo programą, taip pat vadovaudamasi kitais švietimo ministro nustatytais reikalavimais.

Mokyklos teikiamos mokymo pagal pagrindinio ugdymo programas paslaugos PVM neapmokestinamos.

6. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos mokymo pagal vidurinio ugdymo programas paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Vidurinio ugdymo paslaugų paskirtis - padėti asmeniui įgyti bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, pasiekti dorinę, tautinę ir pilietinę brandą, gauti profesinės kompetencijos pradmenis ir/ar kvalifikaciją.

Vidurinio mokymo paslaugas gali teikti:

- gimnazijos
- vidurinės mokyklos
- profesinės mokyklos
- kitos mokyklos.

Vidurinio mokymo paslaugų teikėjų veiklos principus nustato Švietimo įstatymas, švietimo ministro patvirtinta vidurinio ugdymo programa, bendrojo ugdymo planai, standartai ir pan.

Pavyzdys

Nevalstybinė gimnazija teikia mokamas vidurinio ugdymo paslaugas. Šias paslaugas mokykla teikia pagal švietimo ministro patvirtintą pagrindinio ugdymo programą, taip pat vadovaujama kitais švietimo ministro nustatytais reikalavimais.

Mokyklos teikiamos vidurinio ugdymo paslaugos PVM neapmokestinamos.

7. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos aukštojo mokslo studijų ir kvalifikacijų teikimo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Aukštojo mokslo studijų paslaugų paskirtis - padėti asmeniui įsigyti aukštąjį išsilavinimą ir atitinkamą kvalifikaciją, pasirengti aktyviai profesinei, visuomeninei ir kultūrinei veiklai. Aukštojo mokslo studijų paslaugas gali teikti valstybinės ir nevalstybinės aukštosios mokyklos: universitetai, kolegijos bei kiti studijas vykdančys subjektai - Lietuvos ir užsienio juridiniai asmenys, kuriems Švietimo ministerija nustatyta tvarka išduoda leidimus vykdyti studijas Lietuvoje.

Šie juridiniai asmenys laikomi asmenimis, kurie turi teisę teikti aukštojo mokslo studijų paslaugas, ir dėl to jų, pagal tam tikrą studijų programą (jeigu yra išduotas leidimas - tik pagal leidime nurodytą (-as) studijų programą (-as)) teikiamos aukštojo mokslo studijų paslaugos PVM neapmokestinamos. PVM lengvata taikoma visose studijų pakopose (pagrindinių, magistratūros, vientisų specialijų profesinių, doktorantūros, rezidentūros, meno aspirantūros) teikiamoms mokymosi paslaugoms, taip pat kvalifikacijų (bakalauro, profesinio bakalauro, magistro, meno licenciatų laipsnio ir/arba profesinės kvalifikacijos) teikimo paslaugoms.

Pavyzdys

Valstybinis universitetas A, kurios veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas statutas, teikia aukštojo mokslo studijų paslaugas. Dalies studentų studijos yra finansuojamos iš valstybės biudžeto, kitai daliai studentų už teikiamas studijų paslaugas reikia mokėti.

Universiteto teikiamos aukštojo mokslo studijų paslaugos PVM neapmokestinamos.

8. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos neformaliojo vaikų švietimo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų paskirtis - tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Neformaliojo vaikų švietimo subjektas yra vaikai iki 18 metų. Šių paslaugų teikėjams nereikia turėti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų teikimo licencijų. Paslaugas gali teikti:

- muzikos mokyklos
- dailės mokyklos
- meno mokyklos
- sporto mokyklos
- kitos mokyklos
- bet kokia įstaiga, įmonė, organizacija, nesvarbu, ar švietimas yra jos pagrindinė ar ne pagrindinė veikla.

1 pavyzdys

Nevalstybinė sporto mokykla, PVM mokėtoja, kurios įstatuose yra numatyta papildomo mokymo veikla, teikia vaikų ugdymo paslaugas sporto srityje ir už šias paslaugas ima nustatyto dydžio atlygį.

Šiuo atveju mokyklos teikiamos neformaliojo vaikų švietimo paslaugos PVM neapmokestinamos.

2 pavyzdys

Jaunimo centre, kuris yra viešoji įstaiga ir yra PVM mokėtojas, veikia mokinių teatro, astronomijos būreliai (būreliai veikia pagal rajono švietimo skyriaus patvirtintas programas). Būrelius lankančius vaikus centras savo transportu veža į teatrus, muziejus. Be to, šis centras savo ar samdytu transportu už papildomą užmokestį veža būrelių nelankančius moksleivius, mokytojus į sporto varžybas, olimpiadas ir konkursus.

Kaip PVM apmokestinamos centro teikiamos paslaugos?

Centro vykdoma teatro, astronomijos būrelių veikla savo esme yra neformalusis vaikų švietimas ir dėl to šių būrelių moksleiviams teikiamos paslaugos PVM neapmokestinamos. Centro būrelius lankantiems vaikams teikiamos vežimo į teatrus ar muziejus paslaugos, laikomos paslaugomis, susijusiomis su neformaliuoju vaikų švietimu, ir pagal PVM įstatymo 22 str. 2 dalį PVM neapmokestinamos.

Kai centras savo ar samdytu transportu už papildomą užmokestį veža kitų mokyklų

moksleivius ir mokytojus į sporto varžybas, olimpiadas ir konkursus, tai laikoma, kad centras suteikė moksleivių vežimo paslaugas, kurios apmokestinamos PVM taikant standartinį PVM tarifą.

9. Kokios paslaugos PVM tikslais laikomos pirminio ir tęstinio profesinio mokymo paslaugomis ir kada jos PVM neapmokestinamos?

Taikant PVM lengvatą pirminiam ir tęstiniam profesiniam mokymui, reikia vadovautis 2011-03-15 Europos Sąjungos Tarybos reglamento (ES)Nr.282/2011 nuostatomis, kuriose paaikškinta Tarybos direktyvoje 2006/112/EEB vartojama profesinio mokymo ir perkvalifikavimo paslaugų sąvoka. Švietimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nuostatomis, apibrėžiančiomis profesinio mokymo sąvoką, galima vadovautis tiek, kiek tai neprieštarauja minėtam reglamentui.

Reglamente nustatyta, kad profesiniu mokymu arba perkvalifikavimu turėtų būti laikomas mokymas, tiesiogiai susijęs su amatu arba profesija, taip pat mokymas, skirtas profesinėms žinioms įgyti arba atnaujinti. Profesinio mokymo arba perkvalifikavimo kurso trukmė neturi jokios įtakos šiam tikslui.

Remiantis Reglamento nuostatomis, pirminiam ir tęstiniam profesiniam mokymui priskiriama:

- formalusis profesinis mokymas, t. y. mokymas, vykdomas pagal Švietimo ministerijos Mokymo ir studijų programų registre įregistruotas programas, kurį sėkmingai baigusieji gauna valstybės pripažintą kvalifikacijos pažymėjimą, kvalifikuoto darbuotojo diplomą, ar pažymėjimą, liudijantį apie pasirengimą atlikti įgytą profesinį išsilavinimą atitinkantį darbą ar pareigas;
- suaugusiųjų neformaliojo švietimo (t. y. mokymo, kurį baigus nėra išduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas) dalis, kuri sudaro sąlygas įgyti asmeniui profesinei veiklai reikalingų teorinių ir praktinių gebėjimų, taip pat sąlygas kvalifikacijos tobulinimui (paslaugos, susijusios su asmens kūrybinių galių ir gebėjimų ugdymu, su jo savišvietos poreikių tenkinimu ir pan., pvz., raiškiojo skaitymo, šaškių, bridžo, dailės būrelių teikiamos paslaugos) nelaikomos profesinio mokymo paslaugomis).

10. Kokie juridiniai asmenys turi teisę teikti profesinio mokymo paslaugas?

Profesinį mokestį gali teikti:

- profesinės mokyklos
- profesinio mokymo centrai
- specializuotos profesinio mokymo įstaigos
- gimnazijos
- kiti švietimo teikėjai, t. y. įmonės, įstaigos, organizacijos, kuriems švietimas nėra pagrindinė veikla.

Svarbu įsidėmėti! Teikiant formaliojo profesinio mokymo paslaugas, paslaugų teikėjas turi turėti Švietimo ir mokslo ministerijos išduotą profesinio mokymo licenciją (teikiant neformaliojo profesinio mokymo paslaugas licenciją turėti nereikia).

11. Kaip nustatyti, kad teikiamos paslaugos PVM tikslais priskirtinos profesinio mokymo paslaugoms?

Nustatant, ar teikiamos paslaugos PVM tikslais gali būti priskiriamos profesinio mokymo paslaugoms, kiekvienu atveju turi būti vertinama aplinkybių visuma. Pirmiausia, vertinant ar mokslas/mokymai priskiriami profesiniam mokymui, reikėtų atsižvelgti į tokių mokymų tikslą. Pavyzdžiui, jeigu mokymo paslaugų tikslas yra asmens parengimas būsimam darbui, už kurį gaunamas atlyginimas (pvz., mokymas profesinėse mokyklose, centruose ir pan.) arba mokymai yra skirti atnaujinti ir/ar pagilinti turimas žinias tam, kad būtų pagerinta esamo darbo kokybė (pvz., įvairūs kvalifikacijos kėlimo kursai), tai tokių paslaugų teikimas gali būti priskiriamas prie profesinio mokymo paslaugų.

1 pavyzdys

UAB „X“ turi Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos išduotą leidimą, kuris leidžia mokyti asmenis, susijusius su pavojingų krovinių vežimu. Asmenys baigę šiuos kursus gauna valstybės nepripažintą pažymėjimą apie tai, kad asmuo išklausė kursus. Baigę kursus asmenys laiko atitinkamą egzaminą Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie

Susisiekimo ministerijos, kuri išduoda pažymėjimą, leidžiantį vežti tam tikrus krovinius (pažymėjimas atitinka tarptautinius standartus).

Pateiktu atveju UAB „X“ teikiamos paslaugos PVM prasme laikomas profesiniu mokymu, kuris PVM neapmokestinamas.

Tačiau, jei, pavyzdžiui, teikiamos paslaugos tikslas ir paskirtis - pateikti paslaugos gavėjui konkrečius verslo patarimus, paaiškinti konkrečią situaciją ir pateikti išvadas kaip ją išspręsti, tai tokia paslauga savo esme laikoma ne profesinio mokymo, o konsultacine paslauga.

2 pavyzdys

UAB, PVM mokėtoja, įmonės „X“ darbuotojams praveda seminarą, kurio metu UAB įsipareigoja pateikti įmonės „X“ 2015 metų veiklos analizę ir pateikti konkrečias išvadas ir pasiūlymus, kaip šią veiklą pagerinti. Ar UAB teikiamos paslaugos gali būti laikomos profesinio mokymo paslaugomis?

Ne, negali. savo esme UAB teikiamos paslaugos laikomos konsultacinėmis paslaugomis ir apmokestinamos PVM taikant standartinį PVM tarifą.

Vertinant, ar paslaugos priskiriamos profesiniam mokymui, taip pat galima atsižvelgti ir į tai, kas apmoka už suteiktas paslaugas. Pavyzdžiui, už darbuotojų kvalifikacijos kėlimo paslaugas, kai tai tiesiogiai susiję su darbu, dažniausiai apmoka darbdavys.

3 pavyzdys

Profesinė mokykla sudaro sutartį su Švietimo ministerija ir joje įsipareigoja pravesti kursus tema „Pradinių klasių vaikų psichologija“ pagal bendrovės parengtą ir su Švietimo ministerija suderintą programą. Už kursus apmoka rajono savivaldybės švietimo skyrius. Ar šios mokymo paslaugos gali būti priskiriamos profesiniam mokymui ir taikoma PVM lengvata?

Gali, nes tai tiesiogiai susiję su mokytojų darbu, be to, už suteiktas paslaugas apmoka rajono savivaldybė.

12. Ar visos vairavimo mokymo paslaugos gali būti priskiriamos profesinio mokymo paslaugoms?

Ne, ne visos. Vairavimo mokymo paslaugos profesiniu mokymu laikomos tik tokiu atveju, jei aplinkybių visuma leidžia daryti išvadą, kad šis mokymas yra skirtas profesinėms žinioms įgyti arba atnaujinti. Todėl A, B ir BE kategorijų vairavimo mokymo kursai (nesvarbu - pirminis mokymas, kvalifikacijos kėlimas ir perkvalifikavimas) neapmokestinami PVM tik tuomet, jei jie reikalingi, kad juos lankantis asmuo galėtų užsiimti savo profesija (pvz., policijos poskyris siunčia darbuotoją į vairavimo mokymo kursus įgyti A kategoriją, kad šis galėtų patruliuoti motociklu; arba darbo birža į vairavimo mokymo kursus siunčia darbo biržoje užsiregistravusį asmenį įsigyti B kategoriją, kuri reikalinga įdarbinant asmenį picos išvežiotu). Juridiniai asmenys, teikiantys PVM neapmokestinamas A, B ir BE kategorijų vairavimo mokymų paslaugas, turi turėti įrodymus, kad teikiamų vairavimo mokymo paslaugų tikslas - suteikti žinių, reikalingų profesijai (tokiais įrodymais galėtų būti, pavyzdžiui, susitarimai tarp įmonės ir vairavimo mokymo paslaugų teikėjų dėl A, B ir BE kategorijų vairuotojų rengimo, vairavimo įstaigų PVM sąskaitų faktūrų išrašymas įmonėms ir pan.).

Pavyzdys

UAB X teikia visų kategorijų vairavimo mokymo paslaugas.

- A kategorijos (motociklai su šonine priekaba ar be jos) vairavimo mokymo paslaugas - fiziniams asmenims, taip pat policijos komisariato darbuotojams - policininkams (paslaugų PVM sąskaita faktūra išrašoma policijos komisariatui);

- B kategorijos (motorinės transporto priemonės, kurių leidžiamas maksimalus svoris ne didesnis kaip 3500 kg ir turinčios ne daugiau kaip 8 sėdimas vietas be vairuotojo) - fiziniams asmenims, taip pat asmenims, įsiregistravusiems darbo biržoje (šių paslaugų PVM sąskaita faktūra išrašoma darbo biržai);

- BE kategorija (B kategorijos automobilio ir priekabos, kurios didžiausioji leidžiamoji masė ne didesnė kaip 3 500 kg, junginiai) - fiziniams asmenims, taip pat autoserviso siųstiems

darbuotojams;

- C kategorija (motorinės transporto priemonės, kurios nepriskiriamos D kategorijai ir jų leidžiamas maksimalus svoris didesnis kaip 3500 kg) - fiziniams asmenims;
  - D kategorija (motorinės transporto priemonės, skirtos vežti keleiviams ir turinčios daugiau kaip 8 sėdimas vietas be vairuotojo) - fiziniams asmenims;
  - T kategorija (troleibusai) - fiziniams asmenims.
- Kaip apmokestinamos PVM UAB X teikiamos vairavimo mokymo paslaugos?

Kai suteikiamos C, D, T kategorijos vairavimo mokymo paslaugos, t. y. kai vairuotojai, baigę kursus, įgyja teisę vežti keleivius ir gabenti krovinius, tai tokių paslaugų teikimas laikomas profesiniu mokymu ir PVM neapmokestinamas. Kai rengiami A, B ir BE kategorijos vairuotojai, tai PVM lengvata taikoma tik tai paslaugų daliai, kuri suteikta atitinkamai policijos komisariatui, darbo biržai ir autoservisui.

13. Ar užsienio kalbų mokymo kursai, kuriuos baigus neišduodamas valstybės pripažintas pažymėjimas, PVM įstatymo prasme laikytini profesinio mokymo paslaugomis?

Gali. Užsienio kalbų mokymo kursai laikomi mokymu, skirtu profesinei veiklai reikalingoms teorinėms žinioms įgyti ir atnaujinti. Todėl užsienio kalbų mokymo paslaugos PVM įstatymo prasme laikomos tęstiniu profesiniu mokymu ir PVM neapmokestinamos.

Pavyzdys

Užsienio kalbų mokymo centras organizuoja suaugusiųjų užsienio kalbų kursus. Įmonė užsienio kalbų mokymo paslaugas suteikė pavieniams fiziniams asmenims, taip pat transporto įmonės B ir biudžetinės įstaigos C darbuotojams. Kaip apmokestinamos PVM centro teikiamos užsienio kalbų mokymo paslaugos?

Centro teikiamos užsienio kalbų mokymo paslaugos, kaip mokymas, skirtas profesinei veiklai reikalingoms teorinėms žinioms įgyti ir atnaujinti, gali būti laikomos tęstiniu profesiniu mokymu, ir todėl joms gali būti taikoma PVM lengvata.

14. Ar UAB teikiamos kompiuterinio raštingumo paslaugos PVM įstatymo prasme gali būti laikomos profesinio mokymo paslaugomis?

Gali. Kompiuterinio raštingumo mokymo tikslas - pagerinti esamo darbo kokybę ar padėti pasiręngti būsimam darbui. Todėl PVM įstatymo prasme šios paslaugos priskiriamos profesiniam mokymui ir joms gali būti taikoma PVM lengvata.

15. Ar įmonės rengiami kursai ir seminarai mokesčių ir buhalterinės apskaitos klausimais PVM įstatymo prasme priskirtini profesinio mokymo paslaugoms?

Taip, priskirtini. Įmonės rengiami kursai ir seminarai mokesčių ir buhalterinės apskaitos klausimais gali būti laikomi paslaugomis, tiesiogiai susijusiomis su kursuose dalyvaujančiųjų profesija bei skirti atnaujinti ir/ar pagilinti jų turimas žinias tam, kad būtų pagerinta esamo darbo kokybė. Todėl šioms paslaugoms gali būti taikoma PVM lengvata.

16. Ar švietimo įstaigos teikiama mokymo žaisti šachmatais paslauga suaugusiems asmenims PVM įstatymo prasme laikytina profesinio mokymo paslauga?

Ne, nelaikoma. Mokymo žaisti šachmatais paslauga nelaikoma paslauga, tiesiogiai susijusia su amatu arba profesija, ar mokymu, skirtu profesinėms žinioms įgyti arba atnaujinti. Dėl to mokymo žaisti šachmatais paslauga negali būti laikoma profesiniu mokymu ir centras šią paslaugą turi apmokestinti standartiniu PVM tarifu.

17. Kokiais atvejais PVM neapmokestinamos kitos švietimo ir mokymo paslaugų teikėjų teikiamos paslaugos ir tiekiamos prekės?

Pagal PVM įstatymo 22 straipsnio nuostatas, PVM lengvata gali būti taikoma ne tik apmokestinant švietimo ir mokymo paslaugas, bet ir kitas su šių paslaugų teikimu susijusias paslaugas ir prekes.

Svarbu įsidėmėti! Apmokestinant kitas su švietimo ir mokymo paslaugų teikimu susijusias paslaugas ir prekes, PVM lengvata taikoma tik tokiu atveju, kai:

- šios prekės tiekiamos ar paslaugos teikiamos švietimo ir mokymo paslaugų vartotojams ir
- šių prekių tiekimas ir paslaugų teikimas yra susijęs su švietimo ir mokymo paslaugų teikimu.

1 pavyzdys

Nevalstybinėje pagrindinėje mokykloje (kuri yra PVM mokėtoja) vaikų mokymui, ugdymui organizuoti yra sukurta paslaugų sistema, kuri užtikrina būtiną mokinių gyvybės (sveikatos) apsaugą, jų tinkamą aprūpinimą mokymo medžiaga, kanceliariškomis prekėmis, uniformomis, kitais būtinais reikmenimis. Šioje mokykloje moksleiviai kiekvieną dieną išbūna 8 valandas, todėl čia ir maitinami (maitinimas organizuojamas pagal su moksleiviais suderintą grafiką, be to, maitinimo darbus atlieka mokyklos darbuotojai). Pažymėtina, kad šioje privačioje mokykloje, siekiant užtikrinti individualų mokymo medžiagos pateikimą, atsižvelgiant į vaikų sugebėjimus ją įsisavinti, moksleiviams teikiamos psichologų, logopedų paslaugos.

Atsižvelgiant į tai, kad visų nurodytų paslaugų teikimas bei atitinkamų prekių (mokymo, metodinės medžiagos, kanceliariškos prekės, uniformos) tiekimas yra susijęs su mokyklos mokymo paslaugų teikimu, be to, šias paslaugas ir prekes mokykla tiekia moksleiviams, todėl mokykla, tiekdamas minėtas prekes ir paslaugas, PVM neskaičiuoja.

2 pavyzdys

Universiteto L katedra organizavo tarptautinę konferenciją tema „Atvirosios jūros laisvės“. Šios konferencijos rengimo išlaidoms padengti iš jos dalyvių imtas nustatyto dydžio mokestis. Konferencijoje dalyvavo universiteto L ir kitų aukštųjų mokyklų studentai bei dėstytojai, valstybinių institucijų ir privačių kompanijų atstovai. Kaip PVM apmokestinamos universiteto teikiamos konferencijos organizavimo paslaugos?

Kai konferencijos organizavimo paslaugas universitetas teikia studentams, tai tokios paslaugos laikomos paslaugomis susijusiomis su aukštojo mokslų studijų paslaugomis ir PVM neapmokestinamos.

Kai konferencijos organizavimo paslaugas universitetas teikia dėstytojams, valstybinių institucijų ir privačių kompanijų atstovams, tai tokios paslaugos laikomos profesinio mokymo paslaugomis ir PVM neapmokestinamos.

18. Kokiais atvejais PVM neapmokestinamos laisvojo mokytojo veikla?

PVM įstatymo 22 straipsnyje nustatyta, kad PVM neapmokestinama laisvojo mokymo veikla, jeigu mokoma pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio lavinimo, profesinių arba aukštųjų mokyklų vykdomas programas. Prie tokių laisvojo mokymo teikiamų paslaugų priskiriami privataus mokytojo rengiami analogiški dėstomiems mokymo įstaigose buhalterinės apskaitos, kompiuterinio raštingumo kursai ir panašiai.

1 pavyzdys

Laisvasis mokytojas, PVM mokėtojas, vadovaudamasis vidurinio mokslo mokymo programomis, privačiai moko moksleivius matematikos (šią individualią veiklą fizinis asmuo yra įregistravęs apskrities valstybinėje mokesčių inspekcijoje). Šiuo atveju laisvasis mokytojas, teikdamas matematikos mokymo paslaugas, PVM neskaičiuoja.

2 pavyzdys

Laisvasis mokytojas surengė buhalterinės apskaitos kursus pradedantiesiems buhalteriams. Kursų metu dėstomi dalykai analogiški dėstomiems mokymo įstaigose. Šiuo atveju laisvojo mokytojo teikiamos buhalterinės apskaitos mokymo paslaugos PVM neapmokestinamos ir dėl šių paslaugų teikimo laisvajam mokytojui prievolės registruotis PVM mokėtoju neatsiranda.